Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Nr. 34 WARSZAWA, DNIA 25 SIERPNIA 1934 R. Rok założenia 1921

GAZETA GIEŁDOWA i LOSOWAŃ

tygodnik finansowo-giełdowy i gospodarczy
wychodzi co sobota

Położenie Gospodarcze Polski w czerwcu 1934 roku

w oświetleniu Banku Gospodarstwa Krajowego

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA.

Okres sprawozdawczy przyniósł dalszą poprawę w produkcji przemysłowej, związanej z ruchem inwestycyjno - budowlanym, co w połączeniu z nadchodzącemi płatnościami na ultimo półrocza wywarło większy nacisk na rynek pieniężno-kredytowy. Banki handlowe zwiększyły nieco działalność kredytową w dziale dyskonta weksli. Równocześnie zmniejszyły się w bankach lokaty na rachunkach bieżących, mające charakter rezerwy płatniczej przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, podczas gdy wkłady oszczędnościowe nadal wzrastały. Wypłacalność klijenteli bankowej była dość dobra z wyjątkiem rolnictwa. Na rynku pozabankowym dało się jednak zauważyć pogorszenie wypłacalności w kilku okręgach przemysłowych.

Ceny zbóż wykazywały tendencję niejednolitą. Gdy bowiem miesiąc poprzedni cechowała zwyżka cen, to od drugiej połowy czerwca ceny zaczęły spadać, a w lipcu znów się podnoszą; ceny innych produktów rolnych nie wykazują naogół większych zmian. Wywóz bóż oraz masła zwiększył się poważnie, wywóz innych produktów był nieco mniejszy.

Zaobserwowany w ostatnich miesiącach ruch zwyżkowy z produkcji przemysłowej daje na przestrzeni pierwszego półrocza b. r. w porównaniu z takim samym okresem r. ub. wzrost o przeszło 20%. Wzrost ten nastąpił zarówno w działach produkcji dóbr wytwórczych, związanych z silniejszym niż w roku ubiegłym ruchem inwestycyjno - budowlanym, jak i w grupie dóbr spożycia.

W miesiącu sprawozdawczym nastąpił wzrost wydobycia węgla w związku z poprawą zbytu na rynku wewnętrznym. W hutnictwie zaznaczyła się naogół niewielka poprawa produkcji. W dziale tym korzystnie kształtowała się sprzedaż artykułów hutniczych odbiorcom prywatnym. Przemysł włókienniczy wkroczył w okres międzysezonowy, w związku z czem zmniejszył się stan uruchomienia. Napływ zamówień w metalowym przemyśle przetwórczym był dość wysoki, zwłaszcza na artykuły związane z budownictwem. Sezonowy ruch trwał w dalszym ciągu w przemyśle mineralnym. Eksport drzewa pozostał na poprzednim dość wysokim poziomie, pomimo zaznaczającej się zniżki cen. W produkcji chemicznej sezonowy spadek zbytu wykazuje przemysł nawozów sztucznych.

Obroty handlowe na rynku wewnętrznym były nieco mniejsze. Natomiast obroty towarowe z zagranicą zwiększyły się wskutek wzrostu wywozu. Saldo dodatnie bilansu handlowego zostało utrzymane.

Stan zatrudnienia w przemyśle i przy robotach publicznych wykazał dalszy wzrost, przyczyniając się do spadku liczby bezrobotnych.

RYNEK PIENIĘŻNY.

Pieniądz i kredyt. Na międzynarodowych rynkach pieniężnych panował w czerwcu dość ożywiony ruch kapitałów, poszukujących krótkoterminowych lokat; kapitały kierowały się z Londynu i Berlina oraz z mniejszych centrów finansowych na rynek paryski lub nowojorski. W Londynie dało się zauważyć wskutek tego jako też wskutek wyłożenia do subskrypcji większych emisyj na londyńskim rynku lokacyjnym pewne zmniejszenie podaży pieniądza krótkoterminowego; pod ultimo czerwca pieniądz dzienny zwyżkował do $1\frac{1}{4}$%, jednak stopa dyskonta prywatnego nie przekroczyła $^{15}/_{16}$%. Natomiast w Paryżu zwiększona podaż spowodowała zniżkę stawek; pieniądz dzienny ofiarowywano po $1^5/_8$%, dyskont prywatny po $1\frac{3}{4}$ — 2. Również w New Yorku panowała niezwykła płynność: pieniądz dzienny ofiarowywano po $\frac{1}{2}$% i niżej, dyskont prywatny po $^3/_{16}$ — $\frac{1}{4}$. W Berlinie ultimo było dość ciężkie i zapotrzebowanie pieniądza musiał w dużej mierze pokryć Bank Rzeszy. W czerwcu nastąpiło obniżenie stopy dyskontowej tylko w Austrji o $\frac{1}{2}$% do $4\frac{1}{2}$% (27.VI).

Na rynkach walutowych szczególną uwagę zwracał słaby ruch funta szterlinga (co pozostaje w związku z wycofywaniem kapitałów francuskich z rynku londyńskiego), lira włoskiego i marki niemieckiej; ta ostatnia wykazywała 7%-we disagio przy 2%-owem pokryciu kruszcowo-walutowem obiegu. Natomiast kurs franka francuskiego i dolara Stanów Zjednoczonych kształtował się dość mocno.

Na giełdach papierów wartościowych panowała tendencja niejednolita. W New Yorku po wydaniu ustawy giełdowej kursy nieco się poprawiły. W Londynie osłabły kursy zarówno akcyj jak i papierów lokacyjnych. W Paryżu renty miały mocną tendencję, natomiast osłabło zainteresowanie akcjami. W Berlinie i w szeregu mniejszych giełd kursy osłabły z końcem czerwca.

W Polsce zaznaczyło się na rynku pieniężnym większe zapotrzebowanie gotówki na ultimo czerwca, co pozostaje w związku z prowadzonemi w tym roku na nieco większą skalę pracami inwestycyjnemi i budowlanemi oraz wzrostem produkcji w wielu działach. W bankach ultimo półroczne minęło spokojnie, jednak w pewnych ośrodkach handlowych, jak np. w Łodzi, nacisk gotówkowy był bardzo duży, wywierając wpływ zarówno na stan wkładów jak i kredytów. Również na rynku lokacyjnym dały się zauważyć większe realizacje papierów, prowadzące w wyniku do osłabienia kursów. W bankach prywatnych nastąpił spadek wkładów, przyczem objął on prawie wyłącznie rachunki czekowe firm handlowych i przemysłowych. Równocześnie wzrosły nieco operacje dyskontowe banków. Również na pozabankowym rynku dyskontowym panowało ożywienie; tranzakcje zawierano przy zwiększonej stopie dyskontowej. Wkłady o charakterze oszczędnościowym nadal wzrastały, kierując się głównie do Pocztowej Kasy Oszczędności oraz kas komunalnych. Zmiana wkładów dolarowych na złotowe trwała w dalszym ciągu.

Zbieg różnych płatności na koniec czerwca spowodował wzrost protestów wekslowych. Gorszą wypłacalność wykazało znów rolnictwo, co jest m in. spowodowane umyślnem powstrzymywaniem się rolników od spłacania zobowiązań w związku z szerzonemi pogłoskami o mających nastąpić dalszych ulgach. Poza rolnictwem pogorszenie wypłacalności zaobserwowano w Łodzi, zwłaszcza na rynku pozabankowym.

BANKI PAŃSTWOWE.

W Banku Gospodarstwa Krajowego nastąpił odpływ wkładów o 2.4 milj. zł. do sumy 272,5 milj. zł. Wkłady terminowe wzrosły o 1,0 milj. tak że cały odpływ przypada wyłącznie na wkłady à vista. Stan kredytów krótkoterminowych w dziale handlowym zmniejszył się o 4,1 milj. do 273,7 milj. zł., natomiast długoterminowe kredyty gotówkowe zwiększyły się o 5,7 milj. do 121,6 milj. zł. Długoterminowe pożyczki emisyjne zmniejszyły się wskutek amortyzacji o 2,0 milj. do 817,0 milj. zł. W dziale operacyj ze Skarbem Państwa zwiększyły się pożyczki budowlane o 9,4 milj. do sumy 320,4 milj. zł. Równocześnie zwiększyły się lokaty na Państwowym Funduszu Budowlanym o 4,8 milj. do 348,0 milj. zł. oraz różne lokaty o 3,0 milj. do 96,0 milj. zł. Suma bilansowa Banku zwiększyła się wskutek powyższych zmian o 7.9 milj. do 2,083,2 milj. zł.

W Państwowym Banku Rolnym kredyty krótko- i średnioterminowe zmniejszyły się o 4,7 milj. do 225,0 milj. zł., przyczem weksle zdyskontowane spadły o 3,6 milj. do 132,9 milj. zł., pożyczki zabezpieczone wekslami i innemi dokumentami o 0,6 milj. do 84,4 milj. zł., pożyczki towarowe o 0,5 milj. do 7,7 milj. zł. Stan należności z tytułu kredytu akceptacyjnego, obejmujących pożyczki krótkoterminowe, na które zawarto układy konwersyjne z dłużnikami i otrzymano z Banku Akceptacyjnego promesy na kredyt akceptacyjny, wzrósł o 2,7 milj. do 13,1 milj. zł. Kredyty emisyjne w sumie 283,4 milj. zł. nie uległy zmianie. Pożyczki z funduszów rządowych administrowanych przez Bank Rolny wzrosły o 6,0 milj. do 507,2 milj. zł., głównie wskutek zakredytowania należności za grunty nabyte z parcelowanych majątków państwowych. W pasywach lokaty terminowe skarbowe wskutek dalszego umarzania pożyczek udzielonych z tych lokat zmniejszyły się o 0,1 milj. zł. do 45,5 milj. zł. Wkłady terminowe zmniejszyły się o 1,5 milj. do 68,2 milj. zł., rachunki czekowe o 3,0 milj. do 37,2 milj. zł. Redyskonto w Banku Polskim wzosło o 2,9 milj. do 111,4 milj. zł. Stan emisji listów zastawnych i obligacyj meljoracyjnych zmniejszył się o 0,2 milj. zł. do 281,9 milj. zł.

W Pocztowej Kasie Oszczędności wkłady oszczędnościowe wzrosły w miesiącu sprawozdawczym o 6,1 milj. do kwoty 524.4 milj. zł., łącznie zaś z wkładami

pochodzącemi z waloryzacji dawnych wkładów markowych do 548,8 milj. zł. Liczba osób oszczędzających w P. K. O. wzrosła w tym czasie o 31.307 i wynosiła na koniec miesiąca czerwca b. r. 1.286.473 osoby.

Ogólny obrót na kontach czekowych osiągnął w miesiącu sprawozdawczym sumę 2.263.0 milj. zł., z czego na obrót gotówkowy przypada 602.3 milj., zł na obrót bezgotówkowy 1.660,7 milj. zł., co stanowi 73,4% całego obrotu czekowego. Stan na kontach czekowych wynosił na ultimo czerwca 198,9 milj. zł. Kredyty bezpośrednie udzielane przez P. K. O., obejmujące skup weksli i akceptów, pożyczki wekslowe oraz pożyczki na zastaw papierów wartościowych wzrosły w czerwcu z 24,3 milj. do 25,0 milj. zł. Portfel papierów wartościowych własnych zmniejszył się w miesiącu sprawozdawczym o sumę wylosowanych papierów wartościowych t. j. o 1,4 milj. zł. i na ultimo czerwca wynosił 507,9 milj. zł. Pogotowie kasowe, wynoszące łącznie 210,3 milj. zł., stanowi 27% natychmiast płatnych zobowiązań.

W komunalnych kasach oszczędności wkłady oszczędnościowe zwiększyły się w czerwcu o 4,1 milj. osiągając sumę 556,3 milj. zł. Natomiast wkłady na rachunkach czekowych zmniejszyły się o 1,8 milj. do 44,9 milj. zł.

Akcja oddłużeniowa w rolnictwie

W Nr. 234 z 24 b. m. „Ilustrowanego Kurjera Codziennego" zamieszczony jest wywiad z posłem **Tomaszem Kozłowskim,** przewodniczącym międzyministerjalnej komisji do spraw finansowo-rolnych na temat akcji oddłużeniowej w rolnictwie.

Ponieważ kwestja ta należy do jednej z najaktualniejszych, wyjaśnienie prez. Kozłowskiego podajemy za I. K. C. w całości:

— Akcja oddłużenia rolnictwa —oświadczył prez. Kozłowski— będzie miała charakter definitywnego ustalenia stosunku rolnika-dłużnika do wierzyciela. Pod uwagę będą brane przytem jedynie takie zadłużenia, które powstały jeszcze przed 1 lipca 1932 r.

Komisja zwróciła główną uwagę przedewszystkiem na kredyt długoterminowy. Otóż ulgi, jakie mają być zastosowane w tej dziedzinie, polegają na dążeniu do zmniejszenia kosztów administracyjnych, towarzystw udzielających rolnikom kredytu, na przeprowadzeniu konwersji zaległości płatniczych i wreszcie na stworzeniu podstaw do rozszerzenia działalności emisyjnej tych towarzystw. jak również na umożliwieniu spłaty długów weksłami długoterminowemi oraz na stworzeniu zapotrzebowania rynkowego na te listy.

Jeśli chodzi o kredyt krótko i średnioterminowy, to w interesie obu zainteresowanych stron trzeba będzie wytworzyć warunki, w których przeciętny warsztat rolny mógłby wywiązać się ze swych zobowiązań. Dlatego też komisja ustaliła, że oprocentowanie nie może przekraczać 4 i pół proc. rocznie przy kredytach zorganizowanych, które kierowane są do Banku Akceptacyjnego oraz 3 proc. przy kredytach prywatnych, które nie mogą być konwertowane na długoterminowe. Spłata takich kredytów w myśl projektu komisji winna być dokonana w ciągu 15 lat.

Komisja opracowuje też zasady ulg, jakie będą mogły być zastosowane przy przedterminowej spłacie zadłużenia. Ulgi te w stosunku do kredytów prywatnych, mogą polegać bądź **na spłacie długu papierami długoterminowemi po kursie al pari,** bądź też na pewnych bonifikatach gotówkowych.

Reszty należności, powstałych w podziałach rodzinnych, dokonywanych w okresie wysokich cen ziemi, jak również reszty należności na gruntach z parcelacji prywatnej będą mogły być poddane rozpatrzeniu urzędom rozjemczym. dla obniżenia sum dłużnych odpowiednio do istniejących dziś możliwości i dzisiejszej wartości danego majątku.

Muszę zaznaczyć jeszcze, że gospodarstwa liczące powyżej 50 do 100 ha gruntu, nieprzekraczające jednak 500 do 1000 ha będą korzystały z tych samych praw, o ile zadłużenie ich nie przewyższa 75 proc. szacunku.

Większe majątki ziemskie natomiast będą musiały opłacać w kredycie bankowym stawkę normalną. Nie będą też korzystały z bezpośredniej pomocy państwowej. Zarówno rozterminowanie jak i oprocentowanie sum hipotecznych oraz kredytów bieżących będzie się tu odbywało na podstawie orzeczeń sądów rozjemczych .

Natomiast w gospodarstwach mniejszych liczących poniżej 50 do 100 ha gruntu przewidziane jest stosowanie wszystkich ulg pośrednio i bezpośrednio. Stwarza tu pewną trudość.

Projektowane jest jednakże zastąpienie tych hipotek tymczasowemi rejestrami w urzędach rozjemczych, co umożliwi rozterminowanie długów na 15 lat.

Wkońcu nadmienię jeszcze, że w stosunku do kredytu długoterminowego ciążącego na małej własności rolnej, a powstałego przeważnie przy parcelacji majątków państwowych, względnie też przy parcelacji ziemi przez Bank Rolny będzie musiała w wielu wypadkach nastąpić rewizja samej sumy dłużnej. Poważniejsze ulgi i bonifikaty będą musiały też nastąpić i w zakresie kredytu melioracyjnego, jak również innych kredytów Banku Rolnego.

REFORMY WALUTOWE W BELGJI

Belgja jest jednym z pierwszych krajów, które w dobie kryzysu wprowadzają reformy, oparte na podwójnej inflacji waluty i kredytu, a mające na celu uzdrowienie gospodarcze państwa.

Głównym punktem programu nowych reform jest rozszerzenie kredytu i reorganizacja struktury banków. Atmosfera kryzysu, jaka ciążyła nad Belgją w ciągu ostatnich kilku lat, sprawiła, że banki niechętnie udzielały kredytu najpoważniejszym nawet klijentom.

Obecnie państwo, dając swoją gwarancję, rozszerza zakres udzielania kredytów, i stara się podźwignąć te banki, które, rozporządzając słabemi środkami, nie były w stanie rozwinąć operacyj kredytowych, tak bardzo niezbędnych dla przemysłu i handlu. Oczywiście, dzieje się to z zachowaniem wszelkich ostrożności, mających na celu uniknięcie nadmiernej inflacji kredytu, który mógłby pociągnąć za sobą inflację pieniądza.

Obecnie rząd, wychodząc z założenia, że teraźniejsza stagnacja interesów może się fatalnie odbić na życiu ekonomicznem państwa, zdąża do uwolnienia i uruchomienia martwych kapitałów.

Przeprowadzenie całego planu zostało powierzone instytucji S. N. C. I. (Société Nationale de Crédit à l'Industrie), powstałej tuż po wojnie i której działalność jest w ścisłym związku z polityką belgijskiej instytucji emisyjnej.

Przemysł i handel otrzymają od banków rozległe kredyty, których wysokość przewyższać może połowę kapitałów tych banków. Banki będą mogły przekazać instytucji S. N. C. I. część swoich wierzytelności, powstałych z uruchomienia kredytów. W zamian za to S. N. C. I. wyda bankowi zainteresowanemu, (jako ekwiwalent wierzytelności) 3-%owe obligacje, posiadające gwarancję Banku Państwa i płatne po upływie lat 20. Reformy te przyniosą minimalne korzyści poszczególnym bankom, ale przyczynią się do podniesienia i ożywienia życia gospodarczego Belgji.

Istnieją poglądy, że tendencja rządu belgijskiego zmierza do naśladowania polityki ekonomicznej Roosevelta, chociaż czynniki miarodajne starają się zachować całkowitą indywidualność posunięcia.

W każdym razie należy się spodziewać, że o ile reformy powyższe osiągną pozytywne rezultaty, to Belgja niewątpliwie stanie się wzorem dla innych państw.

Uchwała Rady Spółdzielczej

Instrukcje dla spółdzielni nowopowstających

Rada Spółdzielcza uchwaliła na posiedzeniu dn. 17 maja r. b. instrukcję w sprawie opinjowania statutów nowopowstających spółdzielni. Przytaczamy poniżej główne paragrafy wymienionej

§ 1. Zarząd spółdzielni, ubiegającej się o uzyskanie oświadczenia, o którem mowa w ust. 2 art. 5 ustawy o spółdzielniach (Dz. U. R. P. z dnia 9 maja 1934 r., Nr. 38, poz. 342), winien zgłosić do Rady Spółdzielczej lub Związku Rewizyjnego projekt statutu, podpisany przez pierwszych członków, listę członków zarządu i rady nadzorczej z wymienieniem ich imion, nazwisk, zatrudnienia i miejsca zamieszkania, tudzież odpisy protokułów, stwierdzających powołanie członków zarządu i rady nadzorczej.

§ 2. Do wydawania oświadczeń dla poszczególnych grup spółdzielni, określonych w klasyfikacji ustalonej uchwałą Rady Spółdzielczej z dn. 19 czerwca 1929 r., uprawnione są związki rewizyjne, posiadające przyznane im prawo rewizji (art. 68 ustawy o spółdzielniach) i Rada Spółdzielcza.

Związki rewizyjne wydają oświadczenia tylko takim grupom spółdzielni, które podlegają ich rewizji.

Radzie Spółdzielczej w każdym wypadku służy prawo wydania oświadczenia dla spółdzielni, która się do niej zgłosiła.

Przy wydawaniu oświadczeń spółdzielniom, należącym do grup, objętych przez związki fachowe, Rada każdorazowo porozumie się z właściwym związkiem.

§ 4. Od chwili wydania po wstającej spółdzielni oświadczenia przez Związek, spółdzielnia znajduje się pod jego opieką. Związek zaś winien dążyć do przyjęcia spółdzielni w poczet swych członków w okresie dwuch kwartałów, następujących po dacie zarejestrowania jej statutu.

W przypadku, gdyby spółdzielnia taka nie wykazała we wskazanym terminie żywotności, dostatecznej dla przyjęcia jej do związku, związek obowiązany będzie przeprowadzić jej rewizję aż do czasu jej likwidacji, wzgl. przystąpienia do związku.

W wyjątkowych wypadkach Rada Spółdzielcza, na wniosek związku, może zwolnić go od obowiązku przyjęcia spółdzielni względnie przeprowadzenia jej likwidacji.

(Ruch Spółdzielczy Nr. 7, lipcowy 1934 r.).

Biuletyn Izby Przemysłowo-Handlowej

W WARSZAWIE

Wyszedł z druku Nr. 8 za r. b. Biuletynu Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie i zawiera treść następującą:

Odezwa Izby Przemysłowo-Handlowej w sprawie pomocy ofiarom powodzi, pozaszkolne przysposobienie zawodowe, sytuacja gospodarcza okręgu Izby w lipcu r. b.. działalność Związku Izb Prz.-Handl. R. P. i Izby w Warszawie do dnia 31 lipca r. b., Sprawy: ogólnej polityki gospodarczej, skarbowe. handlu zagranicznego, z zakresu prawa gospodarczego, administracji stosunków gospodarczych, służby zaświadczeń i socjalne, udział Izby w wykonywaniu administracji, stosunków gospodarczych, targi i wystawy, kalendarzyk posiedzeń, dział informacyj gospodarczych i bibljograficznych.

ZMIANY W PLANIE LOTERJI

W dniu 16 b. m. w gmachu jeneralnej dyrekcji loterji państwowej odbyła się konferencja prasowa, na której p. dyr. St. Markus poinformował zaproszonych przedstawicieli prasy warszawskiej o zmianach w ciągnieniu i wygranych następnej 31-ej loterji państw., której ciągnienie do pierwszej klasy rozpocznie się w dn. 18 października.

Po zaprzeczeniu wiadomości o opodatkowaniu wygranych, czy też losów na rzecz powodzian, dyr. Markus scharakteryzował dwa typy graczy. Jeden z nich reflektuje tylko na większe wygrane i bierze zawsze cały los, bo „nie chce się ze swem szczęściem z nikim dzielić"... Dla tego typu graczów główną atrakcją loteryjną pozostaje nadal, jak i w poprzednich loterjach, miljon, losowany w 4-ej klasie.

Istnieje jednak wielu graczy, którzy kontentują się mniejszemi wygranemi i cenią przedewszystkiem większą szansę wygrania. Dla niej w 31-ej loterji wprowadzono zmiany, rozbijając wygrane ponad 100 tysięcy na kilka drobniejszych: stutysięczne, pięćdziesięciotysięczne i mniejsze. Główna wygrana w I klasie będzie 100 tys., ale nie będzie wygranych po 15 tys. Zwiększono liczbę wygranych po 5 tys. o pięć, po 500 zł. o 5, po 400 zł. — o 10 i t. d. W drugiej klasie rozbito wygraną 200 tys. na dwie po 100, a ponadto zwiększono liczbę wygranych po 10 tys. o pięć, po 5000 i po tysiąc o pięć i po 250 zł. o trzydzieści. Podobnie w III kl. jedną wygraną trzystutysięczną rozbito na trzy po sto tysięcy każda, oraz zwiększono pozostałe wygrane po 50.000 o jedną, po 20.000 o dwie, po 10.000 o siedem, po 5.000 o pięć, po tysiącu również o pięć i po 500 zł. o dziesięć.

Klasie IV-ej pozostawiono jej największą atrakcję — miljon złotych. Natomiast znosząc wygrane po 250.000 i 150.000 zł., powiększono ilość wygranych stutysięcznych o trzy, pięćdziesięciotysięcznych — o pięć, dziesięciotysięcznych — o trzydzieści, pięciotysięcznych — o dwadzieścia i pięciusetzłotowych „wygranych pocieszenia" — o dwieście. Ponadto znacznie zwiększono liczbę mniejszych „wygranych pocieszenia" w kl. IV-ej, tak, że ogólna liczba wygrywających losów wzrosła do 104.069 (na 180.000), gdy w poprzedniej loterji wynosiła 76.529.

Inowacją wśród wygrywających losów jest wprowadzenie „stawek", umożliwiających bezpłatny udział w grze następnej klasy.

Jak się dowiadujemy, plan 31 Loterji w sferach kolektorskich spotkał się z bardzo przychylnem przyjęciem.

Dlaczego zreformowano opłaty w obrocie czekowym P. K. O.

W związku ze zmianą opłat w obrocie czekowym Redakcja nasza zwróciła się do P. K. O., która udzieliła nam następujących wiadomości:

W dążeniu do udoskonalenia i rozpowszechnienia obrotu czekowego, P. K. O. prowadziła w ciągu ostatnich kilku lat badania nad taryfą opłat manipulacyjnych. Taryfa, ustalona jeszcze w roku 1919 według wzorów dawnej Austrji, zresztą już tam obecnie zmieniona, była u nas oddawna nieaktualna i reforma jej okazywała się konieczną. System, na którym była oparta, odbiegał znacznie od metod wypróbowanych u pokrewnych instytucyj zagranicznych, jak np. Francji, Czechosłowacji, Niemiec, Szwecji i t. d.; główną jego cechą było uprzywilejowanie drobnych doraźnych zleceń prywatnych na niekorzyść obrotów gospodarczych, skutkiem czego obroty te były obciążone nadmiernemi opłatami.

Tak np. opłaty były niewspółmiernie niskie przy małych kwotach, które z reguły przepływają przez obrót czekowy bez zatrzymywania się, narażając instytucję tylko na kosztowną manipulację. Przy wpłatach tych P. K. O. traktowana była tylko jako instytucja przesyłkowa. A przecież koszta administracyjne instytucji są dla kwot mniejszych takie same jak dla kwot wysokich. W związku z tem stała się nieodzowną racjonalizacja taryfy a głównie równomierniejsze rozłożenie opłat manipulacyjnych na wszystkie osoby, korzystające z obrotu.

Wyniki ankiety, prowadzonej na ten temat od roku 1929, a także artykuły w prasie bądź podzielały zamierzenie P. K. O., bądź też nie zgłaszały zasadniczo sprzeciwu. Jest to pośrednim dowodem, że przesłanki nowej taryfy są słuszne i odpowiadające potrzebom życia gospodarczego. Nadmienia się, iż równocześnie instytucja wprowadza **ogólne obniżenie opłat** przy wypłatach przekazowych. Co się tyczy podniesienia stawek od czeków kasowych, to ma ono na celu uzdrowienie obrotu czekowego przez nadanie właściwych mu cech obrotu bezgotówkowego. Że dotąd sprawa była wadliwie postawiona, wystarczy dla przykładu przytoczyć, iż w roku 1933 przedstawiono do wypłaty miljon dwieście tysięcy sztuk czeków kasowych (na 72.000 kont czekowych), które w znacznej części opiewały na kwoty drobne, a nawet złotówki. Ogrom tej ilości gotówkowych wypłat, które w znacznej części można było załatwić bezgotówkowo, jest najlepszym dowodem jak nieprawidłowo kształtowały się funkcje obrotu czekowego.

Po gruntownych studjach porównawczych w analogicznych instytucjach zagranicznych musiała P. K. O. przystąpić do reformy i ograniczyć do istotnych potrzeb posługiwanie się t. zw. czekiem gotówkowym. Natomiast cały obrót bezgotówkowy, operacje przelewowe, **pozostają w dalszym ciągu całkowicie bezpłatne,** i to jest istotne dla obrotu czekowego. Podstawą tego obrotu powinny być wyłącznie operacje przelewowe i tylko one mogą zapewnić jego zdrowy rozwój.

Wreszcie nie będzie od rzeczy wspomnieć, iż po wprowadzeniu nowych stawek wpływy z opłat manipulacyjnych nadal nie pokryją nawet własnych kosztów instytucji z uwagi na fakt, iż obrót czekowy jest dla P. K. O., jak dotąd obrotem deficytowym i traktowanym z punktu widzenia użyteczności publicznej.

Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH

NEW-YORK.

Środowiska giełdowe obserwują uważnie wydarzenia waszyngtońskie, spodziewając się stamtąd wskazówek do dalszej taktyki. W oczekiwaniu zmian operacje uległy poważnej redukcji. Tak np. w ubiegły wtorek zanotowano tylko 270.000 tranzakcyj. Jest to wypadek rzadko spotykany na giełdzie nowojorskiej.

LONDYN.

Tutejsze sfery finansowe są jeszcze ciągle pod wrażeniem eksperymentów walutowych Ameryki, to też zachowują całkowitą rezerwę. Naogół tendencja niejednolita. Lekki spadek walorów kopalń metalowych, naftowych i kauczukowych. Akcje złota również chwiejne.

BERLIN.

Rynek tutejszy pozostaje nieczuły na sukces polityczny Kanclerza i tendencja jest wciąż jednolita. Obroty małe. Jedynie akcje węglowe utrzymują się na poziomie dni ubiegłych.

PARYŻ.

Ostatnio nie zachodzą żadne poważniejsze zmiany, któreby mogły mieć wpływ na rynek paryski. Zainteresowanie skierowane jest głównie ku dolarowi, który waha się w granicach od 15.— do 15,02. Walory zagraniczne słabe, z wyjątkiem akcyj złota.

Towarzystwo Sosnowieckich Fabryk Rur i Żelaza S. A.

Spółka o wybitnie zagranicznym kapitale (francuskim), gdyż zaledwie 0.1% akcji znajduje się w rękach polskich.

Zarząd Spółki składa się w połowie z obywateli francuskich i w połowie z obywateli polskich.

Zakłady Towarzystwa zatrudniają obecnie około 1.000 robotników, gdy w czasie polskiej prosperity ilość ich dochodziła do 3.500.

Z produkowanych rur — około 60% idzie na eksport.

Po wojnie francuscy akcjonarjusze wpłacili na nowe emisje akcji ponad 30.000.000 złotych. Za ten czas wpłynęło do skarbu z tytułu podatków przeszło 9½ miljona zł. — Dywidendy wypłacono po wojnie nieco ponad 4 miljony złotych.

Z PRASY POLSKIEJ

W Nr. 15/16 **Gospodarki Narodowej** zamieszczona jest notatka o kapitałach zagranicznych w naszych spółkach akcyjnych. Autor notatki tej przytacza cyfrowe dane, z których wynika, iż kapitały zagraniczne w naszych spółkach stanowią przytłaczającą większość.

Dziś, gdy udział kapitałów zagranicznych w polskim przemyśle zajmuje opinję publiczną, notatka poniższa jest zupełnie na czasie.

„Różnica pomiędzy stanem pozornym a faktycznym polega na tem, że w pierwszym wypadku brano pod uwagę stosunek sumy kapitałów pochodzenia zagranicznego do globalnej sumy kapitałów w spółkach akcyjnych, zamiast uwzględnić kapitały tych spółek, w których zagranica jest zaangażowana. W ten sposób obliczano, że skoro w Polsce działa 1.311 spółek akcyjnych (w tem 45 oddziałók firm zagranicznych), posiadających na rachunku kapitału akcyjnego i wszelkich rezerw (oprócz funduszów amortyzacyjnych) 4.456 miljonów zł., to 2.028 milj. zł. kapitałów zagranicznych stanowi niespełna 46%, a więc mniejszość. Prawdą jest natomiast, że 508 spółek, pracujących pod pełnem czy częściowem dyktandem zagranicy, jako akcjonarjusza, reprezentuje 3.126 milj. zł. czyli 70% globalnej sumy kapitałów. Jest przytem charakterystyczne, że na spółkę, zależną od dyspozycji zagranicznej, przypada przeciętnie 6,1 milj. zł., gdy spółka czysto krajowa zadowolić się musi 1,6 milj. zł. Jest to jasne, skoro się uwzględni, że kapitał zagraniczny rządzi górnictwem, hutnictwem, przemysłem maszynowym i elektrotechnicznym, chemicznym, włókienniczym, elektrowniami, bankami i komunikacją prywatną".

CZY MOŻNA OŻYWIĆ OBROTY GIEŁDOWE?

(ARTYKUŁ POLEMICZNY).

I.

W Nr. 187 z dnia 18 b. m. „Codziennej Gazety Handlowej" p. dyrektor Leon Szper w sposób jasny uwydatnił pewne niedomagania Giełdy Warszawskiej.

Jest to głos wybitnego fachowca, więc uwagi jego prawdopodobnie odbiją się głośnem echem wśród sfer, którym sprawy giełdowe nie są obojętne.

Długoletnia praktyka bankowa na odpowiedzialnych stanowiskach pozwoliła dyr. Szperowi wgłębić się w sedno sprawy, którą się zajął, jak widać, z takim zapałem.

Na wstępie autor zastanawia się, dlaczego w Polsce, gdzie przebieg kryzysu jest łagodniejszy, niż w krajach daleko lepiej zorganizowanych i zasobniejszych, na tak ważnym odcinku giełdowym depresja daje się dotkliwiej odczuć, niż gdzieindziej, aczkolwiek nie było u nas żadnych krachów giełdowych.

Pomimo zdrowych podstaw giełd krajowych, długotrwały letarg giełdowy, zwłaszcza stołecznej, wedle słów autora, nie może nie odbić się ujemnie na życiu gospodarczem, którego odzwierciadleniem jest rynek giełdowy. Dyr. Szper cytuje zdanie wybitnego ekonomisty niemieckiego, Ehrenberga, który w swej świetnej pracy wydanej na kilka lat przed wojną, o giełdach, stawia za przykład Anglję, która nie stałaby się najbogatszym krajem na świecie bez tak potężnej giełdy, jaką posiada.

Dyr. Szper twierdzi, że na żadnej z giełd europejskich nie można zaobserwować tak znacznego zmniejszenia się obrotów, jak na warszawskiej. Następnie podaje stosunek obrotów w roku ubiegłym do obrotów z roku poprzedniego.

„W chwili obecnej — pisze dyr. Szper — celowszem może od szukania sposobów ożywienia obrotów, byłoby dążenie do usunięcia przyczyn, obroty te tamujących, czy to z winy bezwładnego konserwatyzmu, czy też wskutek powodów czysto technicznych".

Dyr. Szper proponuje następnie wprowadzenie do obrotów giełdowych akceptów bankowych. W motywach bardzo obszernych autor broni projektu swego oraz, powołując się na praktykę większych rynków europejskich, widzi duże korzyści oraz wzmożenie obrotów giełdowych na tym odcinku i wyraża zdziwienie, że wypożyczanie pieniędzy, tak zwany dyskont prywatny, pieniądz dzienny, pieciodniowy oraz na „medio" i „na ultimo", te najbardziej charakterystyczne dla giełd pieniężnych tranzakcje, są z rynku naszego zupełnie wyeliminowane.

Kwestja ta winna być przez sfery bankowe wszechstronnie zbadana i niewątpliwie projekt dyr. Szpera znajdzie wielu zwolenników.

Oprócz akceptów, należałoby również wprowadzić, zdaniem naszem, do obrotów giełdowych i weksle. Przed wojną za pośrednictwem maklerów giełdowych instytucje bankowe na zebraniach giełdowych dyskontowały między sobą weksle. Nawet Warszawski Oddział Rosyjskiego Banku Państwa dokonywał na giełdzie podobnych operacyj, które nie były zapisywane na konto instytucji, korzystającej z kredytu dyskontowego do pewnej sumy. Dokonywanie tranzakcyj dyskontowych jest przewidziane przez statut giełdy i może tylko wpłynąć na ożywienie giełdy, więc jest rzeczą niezrozumiałą, dlaczego z tego przepisu nie korzystają członkowie giełdy. Kwestję tę w swoim czasie poruszyliśmy na łamach „Gazety Giełdowej i Losowań".

W artykule swym dyr. Szper dużo miejsca poświęca kwestji „zastrzeżonych papierów wartościowych" oraz „tytułom na okaziciela". Sprawa powyższa jest jedną z największych bolączek, trapiących sfery giełdowe, i była niejednokrotnie omawiana na łamach Gazety naszej. Zaznaczyć należy, iż w konkluzji dyr. Szper zajmuje stanowisko, zgodne z naszem jak również wielu członków giełdy, iż papiery wartościowe na okaziciela narówni z banknotami, nie powinny podlegać żadnym zastrzeżeniom.

O rynku terminowym, o którym dyr. Szper kreśli swe uwagi, niewiele możemy dodać, gdyż na temat ten wyrażaliśmy już poprzednio poglądy, zbliżone do poglądów autora, który jest właśnie zwolennikiem tranzakcyj terminowych.

Co do „zagadnień podatkowych", o których dyr. Szper wspomina, zasługuje na szczególną uwagę ustęp ostatni, w którym autor uważa, że kupujący papiery wartościowe winien być zwolniony od podatku giełdowego, jeżeli równowartość za nabyte papiery wpłaci „złotem". Ma to być przeciwdziałanie tezauryzacji. Propozycja powyższa byłaby celowa, o ile można byłoby nad temi tranzakcjami przeprowadzić kontrolę, aby wykluczona była możliwość jakichkolwiek nadużyć. W końcowym ustępie zatytułowanym „Strona organizacyjna" dyr. Szper wytyka usterki w konstrukcji ceduły, a między innemi notowań dewiz zagranicznych.

Rzeczywiście, poprawki proponowane przez autora są słuszne, gdyż ceduła giełdowa winna zawierać nazwy miast danego państwa, a nie jak dotychczas częściowo miast i częściowo państw.

Jeżeli mowa o notowaniach, ujawnionych w cedule giełdowej, pragnęlibyśmy jeszcze raz zwrócić uwagę na brak notowań „żądano" i „płacono" w rubrykach papierów wartościowych, co niewątpliwie zmieniłoby dotychczasowy mizerny wygląd tych ceduł. Jeżeli się rozchodzi o akcje, to przyznać trzeba, iż często rubryki świecą pustkami. Dlaczego? Bo oprócz akcjami Banku Polskiego, innemi tego dnia nie dokonywano żadnych większych tranzakcyj, t. j. nadających się, zgodnie z przepisami giełdowemi, do ujawnienia w cedule giełdowej. Przedewszystkiem należałoby tak jak na wszelkich innych giełdach krajowych i zagranicznych notować cenę proponowaną przez nabywcę (płacono) oraz cenę, po jakiej sprzedawca pragnąłby zbyć (żądano). Ujawnienie tych dwóch kursów niejednokrotnie ułatwiłoby orjentację, zwłaszcza w tych wypadkach, gdy tranzakcje od dłuższego czasu nie były zawierane. Następnie jeszcze raz nadmieniamy, gdy o ożywieniu zebrań jest mowa, że należałoby zmniejszyć minimum kwalifikujące się do urzędowych obrotów, głównie jeżeli się rozchodzi o akcje. Z praktyki wiemy doskonale, że często się zakupuje po kilkaset akcyj Modrzejowskich, Rudzkiego i innych, a pomimo tego kursy do publicznej wiadomości się nie przedostają, gdyż obowiązuje od przeszło 10 lat, dziś już nierealny przepis, że minimum musi być zł. 1000. Obecnie, gdy kursy niektórych akcyj spadły do dziesiątej, dwudziestej a nawet trzydziestej części (Rudzkiego kurs dawniej zł. 60, obecnie zł. 2), przepisy co do minimum powinny ulec rewizji w tym sensie, aby były zastosowane do obecnych kursów, a w każdym razie zmniejszenie do zł. 500 byłoby słuszniejsze, niż utrzymanie zł. 1000.

Żałować więc należy, iż dyr. Szper, poruszając „Stronę organizacyjną", nie wspomniał o wyżej wymienionych defektach ceduły.

BILANS BANKU POLSKIEGO

Z dnia 20 sierpnia 1934 r.

Dalszy wzrost złota.

W ciągu drugiej dekady sierpnia zapas złota powiększył się o 0.3 milj. zł. do 492.3 milj. zł. Równocześnie stan pieniędzy zagranicznych i dewiz powiększył się o 1.3 milj. zł. do 42.9 milj. zł.

Suma wykorzystanych kredytów zmniejszyła się o 5.7 milj. zł. do 731.7 milj. zł., przyczem portfel wekslowy spadł o 6.6 milj. zł. do 615.0 milj. zł., natomiast portfel zdyskontowanych biletów skarbowych wzrósł o 0.3 milj. zł. do 48.4 milj. zł. oraz stan pożyczek zabezpieczonych zastawami — o 0.6 milj. zł. do 68.3 milj. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu powiększył się o 9.6 milj. zł. do 42.5 milj. zł.

Pozycja „inne aktywa" zwiększyła się o 17.6 milj. zł. do 167.3 milj. zł., zaś pozycja „inne pasywa" zmniejszyła się o 4.3 milj. zł. do 256.2 milj. zł.

Natychmiast płatne zobowiązania wzrosły o 35.8 milj. zł. do 264.7 milj. zł.

Obieg biletów bankowych, w wyniku wyżej omówionych zmian, zmniejszył się o 8.4 milj zł. do 905.5 milj. zł.

Pokrycie złotem obniżyło się z 47.18% do 46% i przekracza normę statutową o 16 punktów.

Stopa dyskontowa — 5%, zastawowa — 6%.

Odpowiedzi Redakcji

Stałemu Czytelnikowi w Tarnowie. Są dwie fabryki: 1) Warsz. Sp. Akc. Budowy Parowozów, Warszawa, Kolejowa 57, 2) Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce — w Chrzanowie, Zarząd: Warszawa, ul. Marszałkowska 136. Jedna fabryka z drugą nie mają nic wspólnego.

Pierwsza została przejęta przez Tow. Zakładów Ostowieckich. Warunki przejęcia będą określone na Nadzwyczajnem Zebraniu Akcjonarjuszów Tow. Zakł. Ostrowieckich, które odbędzie się w dniu 4 września.

Co się tyczy dywidendy **drugiej** Spółki, to jak WP. wiadomo określona jest na 5% i wypłaty dokonywa Zarząd Spółki w Warszawie, oraz Oddział Banku Dyskontowego Warszawskiego w Krakowie, Rynek Główny 25.

WP. M. I. Kniejski Inc, w Nowym Jorku. Szczegółowe wyjaśnienia podaliśmy w liście z dnia 21 b. m.

Kom. Kasa Oszcz. Pow. Piotrkowskiego. Niewylosowana i nic nie wygrała.

GIEŁDY PIENIĘŻNE

WARSZAWA.

(17.VIII — 23.VIII.)

W związku z pogłoskami o akcji oddłużeniowej w rolnictwie, w konsekwencji czego na spłatę długów będą mogły być przyjmowane w cenie nominalnej papiery procentowe, na początku tygodnia bieżącego nastąpiła pokaźna zwyżka listów zastawnych towarzystw kredytu długoterminowego.

Na skutek jednak forsownej realizacji zysków przez kulisę, kursy zaczęły się cofać.

W końcu okresu spadek kursów został zahamowany.

Na rynku spekulacyjnym, jak to było do przewidzenia, monety złote, zwłaszcza dolary, były w usilnem zaofiarowaniu, wskutek czego kursy osłabły.

Handel banknotami zagranicznemi, głównie zaś dolarami, nie przybrał większych rozmiarów przy tendencji przeważnie słabszej.

Na rynku dewizowym obroty dewizami zagranicznemi były zbliżone do obrotów z okresu poprzedniego. Bank Polski łącznie z innemi bankami pokrywał dzienne zapotrzebowanie.

Tendencja miała odcień nieco słabszy, jak o tem przekonywają niższe kursy dewiz na Belgję, Kopenhagę, Londyn, Nowy Jork, Paryż, Sztokholm i Szwajcarję. Nieco wyżej ceniono dewizy na Berlin i Gdańsk, natomiast po kursach niezmienionych obiegały dewizy na Pragę i Włochy.

W dziale pożyczek państwowych tendencja miała odcień mocniejszy. Wyższe notowania osiągnęły pożyczki premjowe (z wyjątkiem utrzymanej Dolarówki) oraz 5% Poż. Konwersyjna. Również zwyżkowały pożyczki dolarowe (6% oraz 7% Stabilizacyjna). Najwięcej obrotów dokonano 7% Poż. Stabilizacyjną oraz 5% Poż. Konwersyjną.

Na rynku **prywatnych papierów lokacyjnych** obroty były liczniejsze i ożywione przy tendencji naogół zwyżkowej.

Największy przyrost kursów osiągnęły listy zast. Ziemskie wszelkich oprocentowań, za któremi podążyły wszelkie listy zast. m. Warszawy oraz 6% obligacje m. st. Warszawy, jak również listy zastawne funtowe Towarz. Kred. Przem. Polskiego.

Rynek akcyjny cechowała również tendencja zwyżkowa, lecz obroty były dość skromne.

Za zwyżkującemi akcjami Banku Polskiego podążyły akcje Warsz. Tow. Fabr. Cukru i Starachowice, natomiast Lilpopy, początkowo słabsze, w końcu zrównały się z kursem końcowym z okresu poprzedniego.

Niektóremi innemi akcjami, wprawdzie się interesowano, lecz pomimo tego, wskutek dużej rozpiętości między cenami nabywców i sprzedawców, do tranzakcyj nie doszło.

Dewizy: Belgja 124.20—124.25 — 124.10, Berlin 206.80 — 211 — 207.20, Gdańsk 172.62 — 173.10, Holandja 358.40—358.50 — 358.35, Kopenhaga 118.90 — 118.50, Londyn 26.62 — 26.51 —26.52, Nowy-Jork 5.21¼ (jedno notowanie z 21 b. m.), Kabel 5.23 7/8 — 5.20 7/8, Paryż 34.89, Praga 21.97, Sztokholm 137.35 — 137,—, Szwajcarja 172.77 — 172.64, Włochy 45.43 — 45.42.

Papiery państwowe: 3% Prem. Poż. Budowlana 43.50—44, Dolarówka 53.50 — 53.70, 4% Prem. Poż. Inwestycyjna 117 (serje 120), 5% Poż. Konwersyjna 63.75 — 64.50 — 64.13, 5% Konwers. Poż. Kolejowa 58.75, 6% Poż. Dolarowa 68 — 67.50—68.88, 7% Poż. Stabilizacyjna 67.50 — 68.50 (odcinki po dol. 500.— 67.63 — 68.75). Listy zastawne Państwowego Banku Rolnego oraz listy zastawne i obligacje komunalne Banku Gospodarstwa Krajowego: 7%—83.25, B. G. K. — 93. 8% — 94, 8% Obl. Budowl.

Prywatne papiery lokacyjne: Listy zast. Tow. Kred. Przem. Polskiego: 7% — 68, 8% — 76 — 76.50, listy zast. Ziemskie: 4% — 42.38—44, 4½% — 50.50 — 53.50 — 51.88, 7% (dolarowe) 45.88 — 47 — 46.75, listy zast. m. Warszawy: 4½% — 67, 5% — 70—71.25, 5% z 1933 r. — 59.50—61.50—60, 5% L. Z. m. Kielc z 1933 r. 48, 5% L. Z. m. Lublina z 1933 r. 44.50 — 44.75 — 44, 5% L. Z. m. Łodzi z 1933 r. — 53. Obligacje m. st. Warszawy: 4½% V poż. 49.50. 6% VI poż. 57.50—58, 6% VIII i IX poż. 56.25 — 56.50.

Akcje: Bank Polski 86—85.75 — 86.75, Warsz. Tow. Fabr. Cukru 20 — 21, Lilpop 9.60 — 9.75, Starachowice 10.60—10.85.

Obroty nieurzędowe: 8% Poż. z 1925 r. (Dillon) 80.25 — 82, 7% Poż. Śląska 62.50—63.50 (w płaceniu), 7% Poż. m. st. Warszawy 62.

Rynek prywatny: Banknoty: amerykańskie (Stan. Zjedn. 5.18¾ —5.19½—5.18¼, angielskie 26.58 —26.52, austrjackie 98¾, czechosłowackie 21.85 — 21.86, francuskie 34.86 — 34.87, niemieckie 193 — 190,50 —194.75, sowieckie 115¾—116—114, szwajcarskie 172.65—172.35.

Monety: rubel złoty 4.59 — 4.58 — 4.58½, rubel srebrny 1.42 — 1.43, dolar złoty 8.93¾ — 8.91 — 8.91¼.

GIEŁDY ZAMIEJSCOWE.

(16.VIII — 22.VIII).

ŁÓDŹ.

Banknoty dolarowe 5.18, akcje Banku Polskiego 86.50.

KRAKÓW.

3% Prem. Poż. Budowlana — 43.75, 5% Poż. Konwersyjna 63,25; akcje Banku Polskiego 86.25 — 86.

POZNAŃ.

Listy zastawne Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego: 4½% dolarowe serji K. z 1933 r. 43.75—44, 4½% dolarowe serji K. z 1933 roku w złocie 43, 4½% złotowe serji K. z 1933 r. — 42.

Zastrzeżone papiery

przez Urząd Śledczy.

3% Prem. Poż. Budowlana

Nr. 143588/9.

4% Prem. Poż. Dolarowa ser. III

Nr.Nr. 168645 794744 1261360 1397810.

5% Państw. Poż. Konwersyjna z 1924 r.

Po zł. 500.— Nr.Nr. 4187566 4187567.

4½% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy.

Na zł. 1.500.— Nr. 501804.

Odwołanie.

Urząd Śledczy odwołuje zastrzeżenie, dotyczące

4% Prem. Poż. Dolarowej

Nr.Nr. 224137 1267165.

4% Prem. Poż. Inwestycyjnej.

Po zł. 100.— Ser. 6537 Nr.Nr. 28—32 i 34—36.

(Urząd Śledczy z dn. 7, 8 i 17. 8. 1934 r.).

Wzbronienie wypłat.

Wydział V Sądu Okręgowego w Warszawie wzbronił wypłat oraz dokonywanie tranzakcyj.

5% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy.

Po zł. 500.— Nr.Nr. 46873—46877.

Na zł. 200.— Nr. 84172, **na zł. 100** Nr. 112342, **na zł. 50** Nr. 142450.

Ogłoszenie Banku Polskiego.

Bank Polski unieważnia akcję Banku Polskiego Nr. 27628.

(Mon. Pol. Nr. 188 z 18.8.34).

Zastrzeżenie prywatne.

Zagubiono dolarówkę III serji Nr. 790546.

(Mon. Pol. Nr. 189 z 20.8.34).

Rozporządzenia Ministra Skarbu

z dnia 3 sierpnia 1934 r.

w sprawie obliczania i ogłaszania wartości złota.

§ 1. Wartość złota obliczana będzie na podstawie cen czystego złota na giełdzie w Londynie i przeciętnego kursu wypłaty na Londyn na giełdzie w Warszawie.

§ 2. (1) Wartość jednego grama czystego złota, obliczona zgodnie z § 1 rozporządzenia niniejszego, będzie ogłaszana w formie obwieszczeń Ministra Skarbu w Monitorze Polskim z końcem każdego miesiąca na miesiąc następy.

(2) W razie zmiany wartości jednego grama czystego złota w ciągu miesiąca, wartość ta będzie ustalona oddzielnem obwieszczeniem.

§ 3 .(1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 listopada 1927 r. w sprawie ustalenia trybu ogłaszania wartości złota (Dz. U. R. P. Nr. 109. poz. 932).

z dnia 10 sierpnia 1934 r.

w sprawie zawierania umów ubezpieczeń bezpośrednich w walucie zagranicznej.

§ 1. Umowy ubezpieczeń bezpośrednich mogą być zawierane w walucie zagranicznej w następujących przypadkach:

1) w dziale ubezpieczeń przewozowych, o ile dotyczą transportów w obrocie z zagranicą, ładunków, znajdujących się w wolnym obszarze celnym, w magazynach celnych i składach celnych, oraz morskich środków przewozowych;

2) w dziale ubezpieczeń ogniowych, o ile dotyczą nieruchomości, na których ciążą pożyczki hipoteczne udzielone przez Towarzystwo Kredytowe Ziemskie w Warszawie, Towarzystwo Kredytowe Przemysłu Polskiego lub przez Bank Gospodarstwa Krajowego w listach zastawnych lub w obligacjach, które w myśl art. 26 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 czerwca 1934 r. o wierzytelnościach w walutach zagranicznych (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 509) nie podlegają konwersji, a suma ubezpieczenia nieruchomości ma stanowić zabezpieczenie spłaty pożyczki i związanych z nią należności. Ubezpieczenie może być w tych przypadkach zawarte w tej walucie zagranicznej, w jakiej emitowano papiery wartościowe, będące przedmiotem pożyczki, i tylko do wysokości sumy zabezpieczającej pożyczkę;

3) w innych wyjątkowych przypadkach nieobjętych pp. 1) i 2) za zgodą władzy nadzorczej nad zakładami ubezpieczeń.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

LOSOWANIA

Bony Funduszu Inwestycyjnego po zł. 25 wart. nom.

Losowanie z dnia 23 sierpnia 1934 roku.:

Nr.Nr. **2691 6250 10523 21205 29854 34855 39351.**

Wylosowano siedem numerów Bonów dla każdej z 10 seryj wygranych, łącznie więc 70 sztuk.

Wypłata natychmiastowa po zł. 100 na każdy Bon.

Terminarz Akcjonarjusza

Zebrania.

28 sierpnia.

Sp. Akc. „Zjednoczone Gazownie Polskie w Warszawie“ — o godz. 17-ej w kancelarji notarjusza Hübnera w Warszawie przy ul. Kapucyńskiej 6, gmach Hipoteki.

29 sierpnia.

Cukrownia Opole, Sp. Akc. — o godz. 17-ej w lokalu Spółki w Warszawie przy ul. Karowej 20.

Tow. Przem. „Kabel“, Sp. Akc. — nadzwyczajne — o godz. 17-ej w lokalu Towarzystwa w Warszawie przy ul. Kaczej 9/11.

30 sierpnia.

„Polskie Radjo“, Sp. Akc. — o godz. 17-ej w lokalu Spółki w Warszawie przy ul. Kredytowej 1.

31 sierpnia.

Sp. Akc. „Żar“, Zakł. Przemysłowe w Nowym Tomyślu — o godz. 14-ej w sałce reprezentacyjnej Dworca Głównego w Zbąszyniu.

Tabela wartości kuponu bieżącego od następujących papierów procentowych:

	Nazwa papieru procentowego	Data płatności	Wrzesień 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
4%	L. Z. Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego	1/1-1/7	0.66666	0.67777	0.68888	0.70	0.71111	0.72222	0.73333	0.74444	0.75555	0.76666	0.77777	0.78888	0.80	0.81111	0.82222
4½%	L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy, Łodzi, Poznań. Ziem. Kredyt., Wileńskiego B. Z. Oblig. m. st. Warszawy	,,	0.75	0.7625	0.775	0.7875	0.80	0.8125	0.825	0.8375	0.85	0.8625	0.875	0.8875	0.90	0.9125	0.925
5%	Państw. B-ku Rolnego (40 i pół letnie) Poż. Konwersyjn. Konwers. Poż. Kolejowa, L. Z. Tow. Kred. miast: Częstochowy, Kalisza, Kielc, Lublina, Łodzi, Piotrkowa, Płocka, Radomia, Siedlec, Warszawy, Wilna, Zachodnio-Polskiego Tow. w Poznaniu, Wileńskiego B-ku Ziem. i Oblig. Kom. B-ku Kredyt. w Poznaniu	,,	0.83333	0.84722	0.86111	0.875	0.88888	0.90277	0.91666	0.93055	0.94444	0.95833	0.97222	0.98611	1.—	1.01388	1.02777
5½%	Oblig. m. st. Warszawy	,,	0.91666	0.93194	0.94722	0.9625	0.97777	0.99305	1.00833	1.02361	1.03888	1.05416	1.06944	1.08472	1.10	1.11527	1.13055
6%	Poż. Narodowa; Oblig. m. st. Warszawy . .	,,	1.—	1.01666	1.03333	1.05	1.06666	1.08333	1.10	1.11666	1.13333	1.15	1.16666	1.18333	1.20	1.21666	1.23333
7%	L. Z. i Oblig. Meljoracyjne Państw. B-ku Rolnego, Oblig. Mieszkaniowe m. Poznania	,,	1.16666	1.18611	1.20555	1.225	1.24444	1.26388	1.28333	1.30277	1.32222	1.34166	1.36111	1.38055	1.40	1.41944	1.43888
8%	Poż. z 1925 r. dolarowa (Dillon), Oblig. Banku Gosp. Kraj. (Ulen w dolarach), L. Z. Państw. B-ku Roln., Poż. Szkolna m. st. Warszawy	,,	1.33333	1 35555	1.37777	1.40	1.42222	1.44444	1.46666	1.48888	1.51111	1.53333	1.55555	1.57777	1.60	1.62222	1.64444
3%	Prem. Poż. Budowlana zł. 50.—	1/2-1/8	0.125	0.129166	0.133333	0.1375	0.141666	0.145833	0.15	0.154166	0.158333	0.1625	0.166666	0.170833	0.175	0.179166	0.183333
4%	Prem. Poż. Dolarowa (Dolarówka) dol. 5 .	,,	0.01666	0.01722	0.01777	0.01833	0.01888	0.01944	0.02	0.02055	0.02111	0.02166	0.02222	0.02277	0.02333	0.02388	0.02444
7%	Oblig. Zagr. m. st. Warszawy (dolarowe) .	,,	0.58333	0.60277	0.62222	0.64166	0.66111	0.68055	0.70	0.71944	0.73888	0.75833	0.77777	0.79722	0.81666	0.83611	0.85555
4%	Poż. Inwestycyjna, Oblig. Komunalne i Kolejowe B-ku Gosp. Kraj.	1/4-1/10	1.66663	1.67777	1.68888	1.70	1.71111	1.72222	1.73333	1.74444	1.75555	1.76666	1.77777	1.78888	1.80	1.81111	1.82222
4½%	Oblig. B-ku Gosp. Krajowego	,,	1.875	1.8875	1.90	1.9125	1.925	1.9375	1.95	1.9625	1.975	1.9875	2.—	2.0125	2.025	2.0375	2.05
5%	L. Z. Tow. Kred. Miejsk. we Lwowie . .	,,	2.08333	2.09722	2.11111	2.125	2.13888	2.15277	2.16666	2.18055	2.19444	2.20833	2.22222	2.23611	2.25	2.26388	2.27777
6%	Poż. Dolarowa z 1920 r.	,,	2.50	2.51666	2.53333	2.55	2.56666	2.58333	2.60	2.61666	2.63333	2.65	2.66666	2.68333	2.70	2.71666	2.73333
7%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polskiego (w funtach) . . .	,,	2.91666	2.93611	2.95555	2.975	2.99444	3.01388	3.03333	3.05277	3.07222	3.09166	3.11111	3.13055	3.15	3.16944	3.18888
7½%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj. bankowe	,,	3.125	3.14583	3.16666	3.1875	3.20833	3.22916	3.25	3.27083	3.29166	3.3125	3.33333	3.35416	3.375	3.39583	3.41666
8%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polsk. (w funtach), Oblig. m. Poznania z 1926 r. i 1929 r.	,,	3.33333	3.35555	3.37777	3 40	3.42222	3.44444	3.46666	3.48888	3.51111	3.53333	3.55555	3.57777	3.60	3.62222	3.64444
7%	Poż. Stabilizacyjna z 1927 r.	15/4-15/10	2.64444	2.66388	2.68333	2.70277	2.72222	2.74166	2.76111	2.78055	2.80	2.81944	2.83888	2.85833	2.87777	2.89722	2.91666
4%	L. Z. Akc. B-ku Hipot. we Lwowie, Oblig. m. Krakowa	1/5-1/11	1.33333	1.34444	1.35555	1.36666	1.37777	1.38888	1.40	1.41111	1.42222	1.43333	1.44444	1.45555	1.46666	1.47777	1.48888
4½%	L. Z. Akc. B-ku Hipoteczn. we Lwowie . .	,,	1.50	1.5125	1.525	1.5375	1.55	1.5625	1.575	1.5875	1.60	1.6125	1.625	1.6375	1.65	1.6625	1.675
5%	Oblig. Polsk. Banku Komunaln. II — IV, L. Z. Akc. B-ku Hipoteczn. we Lwowie	,,	1.66666	1.68055	1.69444	1.70833	1.72222	1.73611	1.75	1.76388	1.77777	1.79166	1.80555	1.81944	1.83333	1.84722	1.86111
7%	Poż. Zagr. w lirach włoskich	,,	2.33333	2.35277	2.37222	2.39166	2.41111	2.43055	2.45	2.46944	2.48888	2.50833	2.52777	2.54722	2.56666	2.58611	2.60555
3%	Państw Renta Ziemska	1/6-1/12	0.75	0.75833	0.76666	0.775	0.78333	0.79166	0.80	0.80833	0.81666	0.825	0.83333	0.84166	0.85	0.85833	0.86666
5%	,, ,, ,,	,,	1.25	1.26388	1.27777	1.29166	1.30555	1.31944	1.33333	1.34722	1.36111	1.375	1.38888	1.40277	1.41666	1.43055	1.44444
7%	Śląska Poż. z 1928 r. (w dolarach), Oblig. m. Poznania z 1928 r.	,,	1.75	1.76944	1.78888	1.80833	1.82777	1.84722	1.86666	1.88611	1.90555	1.925	1.94444	1.96388	1.98333	2.00277	2.02222
4%	L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie . .	22/6-22/12	0.76666	0.77777	0.78888	0.80	0.81111	0.82222	0.83333	0.84444	0.85555	0.86666	0.87777	0.88888	0.90	0.91111	0.92222
4½%	,, ,,	,,	0.8625	0.875	0.8875	0.90	0.9125	0.925	0.9375	0.95	0.9625	0.975	0.9875	1.—	1.0125	1.025	1.0375
6%	,, (we frankach)	,,	1.15	1.16666	1.18333	1.20	1.21666	1.23333	1.25	1.26666	1.28333	1.30	1.31666	1.33333	1.35	1.36666	1.38333
8%	,, (w dolarach)	,,	1.53333	1.55555	1.57777	1.60	1.62222	1.64444	1.66666	1.68888	1.71111	1.73333	1.75555	1.77777	1.80	1.82222	1.84444
4%	L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	30/6-31/12	0.67777	0.68888	0.70	0.71111	0.72222	0.73333	0.74444	0.75555	0.76666	0.77777	0.78888	0.80	0.81111	0.82222	0.83333
4½%	L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	,,	0.7625	0.775	0.7875	0.80	0.8125	0.825	0.8375	0.85	0.8625	0.875	0.8875	0.90	0.9125	0.925	0.9375
7%	L. Z. Banku Gosp. Kraj.	,,	1.18611	1.20555	1.225	1.24444	1.26388	1.28333	1.30277	1.32222	1.34166	1.36111	1.38055	1.40	1.41944	1.43888	1.45833
8%	L. Z. Banku Gosp. Kraj., Oblig. Budowlane Banku Gosp. Krajowego		1.35555	1.37777	1 40	1.42222	1.44444	1.46666	1.48888	1.51111	1.53333	1.55555	1.57777	1.60	1.62222	1.64444	1.66666

UWAGA: Poczynając od dnia 10 lipca 1934 r. obowiązują następujące zamienniki obliczeniowe dla papierów wartościowych i wartości kuponu bieżącego w złotych w złocie z 1924 r. oraz w walutach obcych: zł. w zł. 100 z 1924 r. = zł. 172, 100 franków francuskich = zł. 35, 100 fr. szwajcarskich = zł. 172, 100 guldenów gdańskich = zł. 173.50, 1 funt sterling = podług przeciętnego kursu tranzakcyjnego w czekach na Londyn z dnia tranzakcji. Dla papierów wartościowych w walucie dolarowej: 1) dla 7% Poż. Stabilizacyjnej z 1927 r. 1 dol. = zł. 8.90; 2) d.a 6% Poż. Dolarowej z 1919/20 r. oraz 8% list. zast. dolarowych Tow. Kred. Ziemskiego w War. Ser. z 1924 r., poręczanych przez Skarb Państwa: 1 dol. = podług przeciętnego kursu tranzakcyjnego wypłaty telegraficznej na Nowy Jork z dnia tranzakcji; 3) dla 7% list. zast. dolar. Tow. Kred. Ziemskiego w Warsz. Serji z 1928, oraz 8% list. zast. dol. Tow. Kred. Ziemskiego w Warsz. Serji z 1924 r. nieporęczonych przez Skarb Państwa: 1 dol. = zł 5.40. Kupon oblicza się w jednostkach i ułamkach dziesiętnych od 100 wart. nom., z wyjątkiem 3% Przem. Poż. Budowlanej, obliczanej od zł. 50 oraz 4% Prem. Poż. Dolarowej — od dol. 5.

REDAKCJA: Warszawa, ulica Śniadeckich Nr. 9, telefon 8-38-19. Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki od godz. 5—6. **ADMINISTRACJA:** w Domu Bankowym Zjednoczonych Bankowców Antoni Pawlikowski i S-ka w Warszawie ulica Mazowiecka Nr. 1, telefon 220-70 — Konto P. K. O. Nr. 27111. **Warunki prenumeraty** w Warszawie i na prowincji: Rocznie zł. 20.— Półrocznie zł. 10.— Kwartalnie zł. 5,— Miesięcznie zł. 1,80.— Zagranicą rocznie zł. 24.— Numer pojedyńczy 50 groszy. **Cena ogłoszeń:** 1 strona zł. 800.—; ½ strony zł. 450.—; ¼ strony zł. 250—; 1/8 strony zł. 150.—. **Dział ogłoszeń** Mazowiecka 3/16 tel. 2-16-82

Redaktor: Maksymiljan Polikier. Zakł. Graf. E. i D-ra K. Koziańskich Wydawca: Helena Polikierowa